

Стратегија за рад полиције у заједници у Босни и Херцеговини

Стратегија за рад полиције у заједници у Босни и Херцеговини

Овај документ је припремљен уз финансијску и техничку помоћ Одјела за међународни развој (ДФИД) Владе Велике Британије и Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ/ДЕЗА).

Фотографије: © Tom Nicholson 2006

Штампа: CPU&MOARE printing Co. Sarajevo

Тираж: 100

Садржај

Садржај	3
Скраћенице	4
Предговор	5
1. Улога рада полиције у заједници у БиХ	9
2. Зашто развијати стратегију рада полиције у заједници у БиХ?	10
3. Контекст оквирне Стратегије за рад полиције у заједници	11
3.1 Важни аспекти безбједоносне ситуације у БиХ	12
3.2 Перцепција грађана о полицији као организацији	16
3.3 Стечена искуства и остварени резултати пилот-пројеката рада полиције у заједници	17
4. Мисија и кључне компоненте Стратегије	18
5. Мисија и стратешки циљеви	19
Стратешки циљ 1	19
Стратешки програм 1.1	19
Стратешки програм 1.2	20
Стратешки програм 1.3	21
Стратешки програм 1.4	22
Стратешки циљ 2	23
Стратешки програм 2.1	23
Стратешки програм 2.2	24
Стратешки програм 2.3	25
Стратешки циљ 3	26
Стратешки програм 3.1	26
Стратешки програм 3.2	27
Стратешки програм 3.3	27
Стратешки програм 3.4	28
Стратешки циљ 4	29
Стратешки програм 4.1	29
Стратешки програм 4.2	30
Стратешки програм 4.3	31
6. Праћење, процјена и provedба	33
Додатак: План provedбе Стратегије за рад полиције у заједници БиХа.....	35

Скраћенице

БиХ	Босна и Херцеговина
ДФИД	Одјел за међународни развој
ДГС (ГП)	Државна гранична служба (Гранична полиција)
ЕУ	Европска унија
ЕУПМ	Полицијска мисија Европске уније
<i>HRW</i>	<i>Human Rights Watch</i>
<i>ICG</i>	<i>International Crisis Group</i> (Међународна кризна група)
ИПТФ	Међународне полицијска снаге
МБ БиХ	Министарство безбједности Босне и Херцеговине
МУП	Министарство унутрашњих послова
НВО	Невладина организација
РПЗ	Рад полиције у заједници
СДЦ	Швајцарска агенција за развој и сарадњу
СИПА	Државна агенција за истраге и заштиту
УНДП	Развојни програм Уједињених нација
УНМИБХ	Мисија Уједињених нација у Босни и Херцеговини
ЗПДЦД	Заједнички одјел за развој програма и координацију

Предговор

Ова Стратегија за рад полиције у заједници (РПЗ) игра важну улогу у побољшању права и слобода свих грађана Босне и Херцеговине (БиХ), обезбјеђивању једнаког приступа правди, побољшању стандарда јавне управе, унапређењу оперативне ефикасности полицијских агенција у БиХ те игра важну улогу у испуњавању критеријума за приступ наше земље Европској унији.

Стратегија за рад полиције у заједници смјештена је директно у оквиру реформе полицијског система која се тренутно одвија у БиХ. Једна од установљених реформских иницијатива укључује успоставу деполитизираних, непристраних и одговорних полицијских агенција које су посвећене принципима рада полиције у заједници¹. Ова Стратегија има за циљ да помогне полицијским агенцијама да кроз примјену метода рада полиције у заједници обезбједе стварање чвршћих веза са заједницом, те унаприједи амбијент међусобног повјерења.

Ова Стратегија представља РПЗ као организацијску филозофију засновану на партнерству између полиције и заједнице. Заснована је на претпоставци да полиција и заједница раде заједно на препознавању и проналаску рјешења за проблеме који оптерећују заједницу - као што су различити облици криминала и девијантних појава - те смањењу страха од истих, то јест стварању амбијента у ком ће се сви припадници заједнице осјећати сигурније. Ова Стратегија полази од чињенице да полицијске агенције не могу ријешити све проблеме заједнице; концентрише се на основну полицијску обавезу заштите живота и имовине, превенцију, истраживање и сузбијање различитих облика криминалног дјеловања, с циљем побољшања свеукупне квалитете живота у заједници у сарадњи са другим агенцијама. Оваква филозофија се темељи на принципима партнерства, оспособљавања, рјешавања проблема, одговорности, превенције, транспарентности, оријентисаности ка услугама и управљања пројектима.

Стратегија усваја најбољу праксу и прописе европских земаља који су испробани и прилагођени друштвено-политичком контексту БиХ. Проведба ове стратегије помоћи ће надлежним полицијским агенцијама да прикажу напредак који је остварен спрам циља полицијске реформе, то јест побољшања и промовисања демократског рада полиције утемељеног на пружању услуга. Учинковита примјена ове стратегије помоћи ће рјешавању основних безбједносних питања са којима се полиција у БиХ данас суочава.

На основу Одлуке Министарства безбједности БиХ број 09-50-3142/06 од 09.08.2006. године формирана је радна група за израду Стратегије рада полиције у заједници коју чине:

- госп. Зијад Кадиф, начелник сектора за јавни ред и безбједност, **Министарство безбједности Босне и Херцеговине;**
- госп. Мијо Голуб, командир јединице за обезбјеђење амбасада и конзулата, **Државна агенција за истраге и заштиту Босне и Херцеговине;**
- госп. Марио Опачак, инспектор за међународну сарадњу, **Државна гранична служба Босне и Херцеговине;**
- госп. Роберт Цвртак, шеф Одсјека за односе с јавношћу, **Федерално министарство унутрашњих послова Босне и Херцеговине;**
- госп. Дарко Маричић, инспектор полиције за рад полиције у заједници, **Министарство унутрашњих послова Републике Српске;**
- госп. Нико Салатовић, пројект официр за рад полиције у заједници, **Полиција Брчко Дистрикта;**
- госп. Драгољуб Суботић, виши инспектор униформисане полиције, **Министарство унутрашњих послова Зеничко-добојског кантона;**

¹ Међународна кризна група, *Надгледати полицију у БиХ: Даља реформа*, 10. мај 2002.

- госп. Сенад Ибруљ, шеф Одсјека за едукацију, **Министарство унутрашњих послова Херцеговачко-неретванског кантона;**
- госп. Халид Емкић, официр за везу, **Заједнички одјел за развој и координацију програма ЗПДЦД-ЕУПМ.**

Захваљујемо се члановима радне групе на изради ове стратегије, као и секретаријату радне групе чији рад су финансирали Одјел за међународни развој (ДФИД) Владе Велике Британије и Швајцарска агенција за развој и сарадњу (СДЦ).

Извршни преглед

Усвајање филозофије РПЗ-а у полицијским агенцијама у БиХ има за циљ да повећа безбједност и заштиту грађана ове земље. Ова Стратегија се темељи на четири кључне компоненте рада полиције у заједници: локални приступ у раду полиције; превентивни приступ у раду полиције; циљани приступ у раду полиције; партнерски приступ у раду полиције.

Различити аспекти РПЗ-а проведени су на терену прије израде стратегије кроз активности локалних полицијских снага, у сарадњи са различитим међународним актерима (ИПТФ, ЕУПМ, ДФИД, СДЦ, итд.) који су радили или још увијек раде у БиХ. Као резултат ових иницијатива постављене су основе рада полиције у заједници у земљи и осигурано је прихватање ове филозофије. Међутим, постало је јасно да постоји потреба да се овом процесу приступи на координисан и свеобухватан начин на цијелом територију БиХ, што представља и главни разлог због којег је Стратегија развијена.

Стратегија полази од своје основне мисије и четири стратешка циља који су дефинисани у складу са основним принципима и постулатима рада полиције у заједници. Сваки од стратешких циљева је даље развијен у стратешке програме, активности и параметре за провођење рада полиције у заједници. У завршном дијелу Стратегије представљен је план провођења који садржи временске оквире за реализацију појединих активности.

Стратешки и оперативни оквир ће помоћи сваком од тијела у различитим полицијским агенцијама да лакше проведе циљеве Стратегије, уз уважавање околности које су присутне у појединим дијеловима БиХ.

На крају, Стратегија ће омогућити страним и домаћим донаторима да изаберу област у којој би жељели и могли пружити подршку провођењу рада полиције у заједници, што ће допринијети остваривању стандардизованог приступа и рада у овој области.

Основне компоненте Стратегије приказане су у наставку.

Мисија државне стратегије рада полиције у заједници:

Полиција у БиХ, у циљу побољшања квалитета живота и стварања безбједнијег друштва у којем ће се сваки грађанин осјећати безбједним, преузима као основну мисију дјеловање на професионалним принципима и стандардима, уз одређивање засновано на сарадњи са свим сегментима заједнице,

Стратешки циљ 1:

Побољшати способност полиције да спречи и смањи криминалитет и друге девијантне појаве, дајући приоритет

1. Развити стандардизован систем прикупљања података заснован на стандардним процесима у свим полицијским областима у сарадњи са заједницом
2. Развити систем процјене стања безбједности заснован на стандардним процесима (анализа информација, рангирање приоритета путем примјене система подршке одлукама, управљање знањем) у свим полицијским областима у сарадњи са заједницом
3. Развити модел руковођења пројектом (оквир) за рјешавање приоритетних питања која произилазе из стандардизованог система процјене безбједности
4. Ревизија система процјене безбједности (на основу прикупљања података кроз provedбу пројекта и резултате)

Стратешки циљ 2:

Унаприједити способност полицијског руководства да руководи промјенама

1. Развити и провести обухватне програме обуке за полицијске руководиоце на континуираним основама
2. Унаприједити употребу постојећих полицијских кадрова
3. Развити и провести механизме за надгледање и процјену који су усмјерени ка препознавању успјешне provedбе принципа рада полиције у заједници

Стратешки циљ 3:

Унаприједити сарадњу са заједницом, кроз развијање партнерства са свим субјектима у заједници

1. Развити стандардизован приступ идентификацији и мобилизацији кључних субјеката у заједници
2. Развити стандардизован механизам идентификовања и рјешавања проблема везаних за безбједност путем партнерства са локалним заједницама
3. Развити механизам који ће омогућавати боље разумијевање и повјерења између полиције, заједнице и других релевантних субјеката
4. Развити и дистрибуисати образовне материјале о полицији и партнерствима са заједницом

Стратешки циљ 4:

Повећати повјерење грађана према полицији путем сарадње и судјеловања, укључујући консултације, комуникацију и учествовање

1. Побољшати комуникацију између полиције и заједнице
2. Повећати учествовање јавности у полицијским пословима
3. Стандардизовати механизме за размјену информација између полиције и грађана

1. Улога рада полиције у заједници у БиХ

Сврха ове Стратегије је побољшати безбједност и заштиту грађана БиХ путем увођења нових метода рада полиције. Рад полиције у заједници је широко прихваћен метод дјеловања у већини демократских друштава и обећава значајна побољшања у раду полиције у БиХ. Успјех рада полиције у заједници заснован је на изградњи блиских, узајамно корисних веза између припадника полиције и заједнице.

Да би развила партнерство са заједницом полиција мора: унаприједити односе са заједницом, укључити заједницу ради изналагања бољих метода контроле и превенције криминала и других девијантних појава и удружити своје ресурсе са ресурсима заједнице ради рјешавања оних проблема који изазивају највећу забринутост у заједници. Тежња за стварањем бољег партнерства са заједницом препознаје да рад са заједницом помаже развијању повјерења између полиције и заједнице што заузврат омогућава полицији да побољша свој рад.

Рјешавање проблема подразумијева процес путем којег се идентификују специфични проблеми заједнице и развијају најприкладнија рјешења за њих. На тај начин, рјешавање проблема у контексту рада полиције у заједници подразумијева више од простог спречавања и сузбијања криминала. Потребно је урадити дубоку анализу проблема која ће се темељити на информацијама и идејама које долазе из заједнице, у партнерству са полицијом. Као резултат овог партнерског приступа добивамо креативна и иновативна рјешања која припадају заједници у којој се проводе и која су прилагођена локалним околностима. Као исход овог процеса имамо безбједније заједнице, те бољи однос између полиције и грађана.

Увођење метода рада полиције у заједници представља значајну промјену с обзиром на начин рада који данас примјењује полиција у БиХ. Рад полиције у заједници не имплицира да полиција губи своја овлашћења или да њен примарни задатак очувања реда и закона постаје споредан. Полицијци који раде на сузбијању криминала и истраживању кривичних дјела по принципима рада полиције у заједници имају исте одговорности као и њихови претходници. Рад полиције у заједници помаже да се посао уради учинковитије. Прихватање културе рада полиције у заједници захтијева значајне промјене у свим сегментима полицијске организације. Цијела организација, од вишег руководног кадра до оперативаца на терену, мора радити на ревитализацији концепта сарадње са члановима заједнице ради промовисања и постизања боље безбједности.

Изградња повјерења између полиције и заједнице је дуг процес, али ће босанско-херцеговачко друштво на крају, као награду, имати боље резултате у погледу сузбијања и превенције криминала и других девијантних појава, те на тај начин изградити безбједнију заједницу за грађане БиХ.

2. Зашто развијати стратегију рада полиције у заједници у БиХ?

Задаци полиције као што су спречавање и откривање криминалитета, успостављање и одржавање јавног реда и мира, одазивање на позиве грађана којима је потребна помоћ, заједнички су задаци већине полицијских структура у Европи и свијету. Полиција широм Европе, поред тога што извршава сличне и идентичне задатке, има веома слична овлаштења и у свом дјеловању условљена је сличним ограничењима. Када је у питању полиција и реформе које се проводе у БиХ, битно је унаприједити полицијске вриједности (полицијску културу) на основу позитивних искустава из различитих земаља.

Стратегија за рад полиције у заједници помаже провођењу реформи које се тренутно одвијају у БиХ. Она се бави кључним слабостима у постојећем полицијском систему, а омогућит ће неопходна побољшања у пружању полицијских услуга у БиХ. Представља наставак низа иницијатива по питању рада полиције у заједници које су у периоду од 1996. године наоვაмо увели различити међународни донатори. Стратегија усклађује ове иницијативе и унапређује усвајање рада полиције у заједници у јединствен оквирни приступ на подручју цијеле БиХ. Проведба Стратегије ће помоћи да БиХ испуни предприступне захтјеве Европске уније, као и да развије модерне полицијске снаге које у свом раду проводе најбољу праксу из других земаља. Због свега овога, увођење рада полиције у заједници ужива широку подршку свих кључних учесника у процесу.

Мисија Уједињених нација у БиХ (УНМИБХ) и њен полицијски сегмент, Међународне полицијске снаге (ИПТФ), који су дјеловали у периоду од 1996. до 2002. год, први су увели рад полиције у заједници у БиХ. Кроз ову иницијативу, сви полицајци у БиХ су по први пут прошли почетни ниво обуке о раду полиције у заједници.

Даљи потицај раду полиције у заједници дала је Полицијска мисија Европске уније (ЕУПМ), која је успостављена 11. марта 2002. год, а са радом је почела 1. јануара 2003. године. Мисија се држала активности које се баве широким програмом владавине закона (*Rule of Law*), чији један дио чини Програм бр. 5 – Јавни ред и безбједност. Рад полиције у заједници чини 'пројекат 5.5' овог програма. Упркос томе што је овај пројекат представљен свим полицијским станицама у БиХ, проведен је само дјеломично. То је било резултат тога што је пројектни документ пружао тек генерални оквир за рад полиције у заједници, што није омогућавало детаљније разумијевање тог приступа у свим полицијским станицама. Као резултат, постоји различито разумијевање рада полиције у заједници, а неке полицијске станице су биле успјешније и обухватније у provedби од других. Додатни проблем је представљало то што су поједине полицијске станице погрешно протумачиле да рад полиције у заједници значи једино ангажовање полицајца који су пријатељски расположени, у већој мјери него што је то раније био случај. Фрагментарно усвајање ових првих корака према раду полиције у заједници, комбиновано са неспоразумима који су преовладавали, два су главна разлога за развијања Стратегије за рад полиције у заједници.

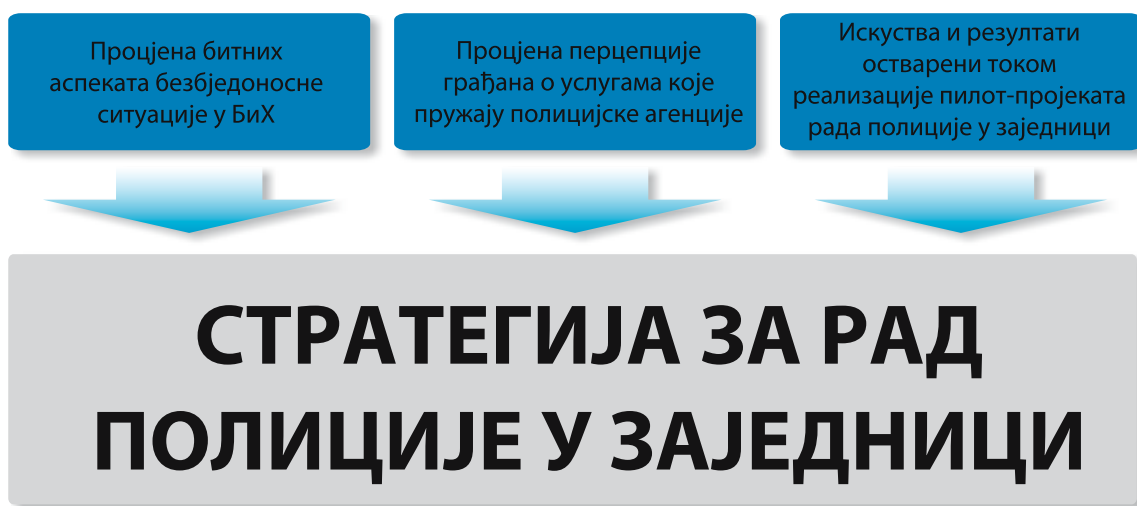
Ова Стратегија ће помоћи БиХ да се припреми за приступ Европској унији. У недавно урађеној студији изводљивости истиче се да БиХ мора остварити значајну реформу полиције и побољшати превенцију и сузбијање криминала како би испунила захтјеве за приступ ЕУ-у. Стратегија препознаје искуства стечена кроз рад полиције у заједници у другим земљама, али у исто вријеме развија приступ прилагођен контексту и потребама полиције и грађана у БиХ.

Радна група је увјерена да ће усклађена Стратегија за рад полиције у заједници и њено провођење помоћи модернизацији полиције у БиХ, увођењу стандардизованог приступа раду полиције у заједници широм БиХ, приближавању БиХ стандардима рада полиције који постоје у земљама Европске уније, те редуцирању и превенцији криминала и других девијантних појава, што доприноси јачању безбједности у БиХ. Додатно помаже и чињеница да је овај приступ, који је по природи усмјерен ка локалној заједници, могуће увести без обзира на спорна питања везана за рјешења која се тичу будућег уређења полицијских структура у БиХ.

3. Контекст оквирне Стратегије за рад полиције у заједници

Три извора информација имала су утицаја на израду Стратегије:

- процјена битних аспеката безбједоносне ситуације у БиХ;
- процјена перцепције грађана о услугама које пружају полицијске агенције;
- искуства и резултати остварени током реализације пилот-пројеката рада полиције у заједници.

Приказ 1: Утицаји на израду Стратегије за рад полиције у заједници.

Сваки од ових извора информација имао је значајан утицај на садржај Стратегије:

- процјена битних аспеката безбједоносне ситуације у БиХ истакла је недостатке у садашњем приступу полицијском раду и обезбједила полазиште (*бенцхмарк*, енг.) за provedбу Стратегије;
- из повратних информација добијених од грађана сазнали смо шта грађани мисле о полицији и установили које аспекте полицијске службе је потребно побољшати;
- резултати из пилот-пројеката су нам омогућили да идентификујемо успјешне начине провођења филозофије рада полиције у заједници који се темеље на иницијативама испробаним и тестираним у БиХ.

Захваљујући овим значајним утицајима, Стратегија представља директан одговор на садашње стање безбједности у земљи и потребе грађана. Такођер, утемељена је на најбољој пракси из других земаља и промовише рјешења која су развијена и успјешно примјењена у БиХ.

3.1 Важни аспекти безбједносне ситуације у БиХ

Садашње стање безбједности у БиХ указује на важност развијања Стратегије за рад полиције у заједници. Актуелне процјене стања безбједности у БиХ биљеже значајна побољшања у безбједности у периоду након потписивања Дејтонског споразума, али наглашавају потребу за реформом која је тренутно у току. Очекује се да ће израда и provedба ове Стратегије помоћи побољшању безбједности грађана БиХ. Битно је истаћи да се провођењем ове Стратегије настоји побољшати како објективна безбједност, тако и осјећај безбједности код грађана у БиХ.

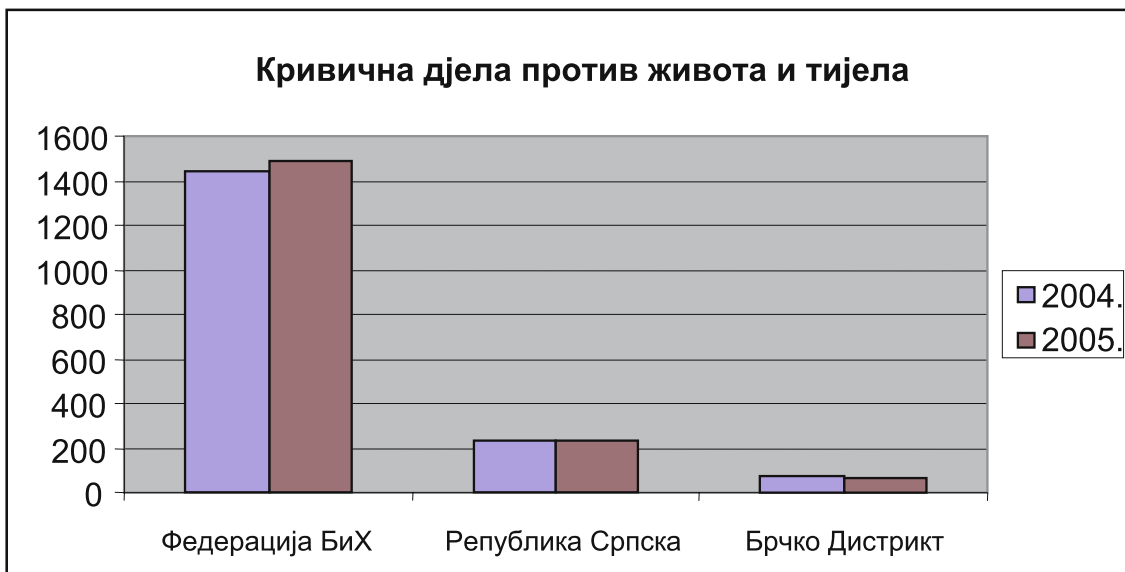
Ради постизања највеће могуће учинковитости, рад полиције у заједници се мора ослањати како на објективне, тако и на субјективне информације. У овом дијелу Стратегије износимо објективну криминалистичку статистику до које је било могуће доћи. Међутим, ако се жели осигурати адекватан и обухватан одговор на потребе заједнице, полиција такођер мора прикупити и анализирати субјективне информације, о чему ће бити више ријечи у одјељку 3.2.

Слиједеће информације, које дају индикације по питању неких аспеката стања безбједности у БиХ, преузете су из извјештаја Министарства безбједности БиХ за 2005. годину².

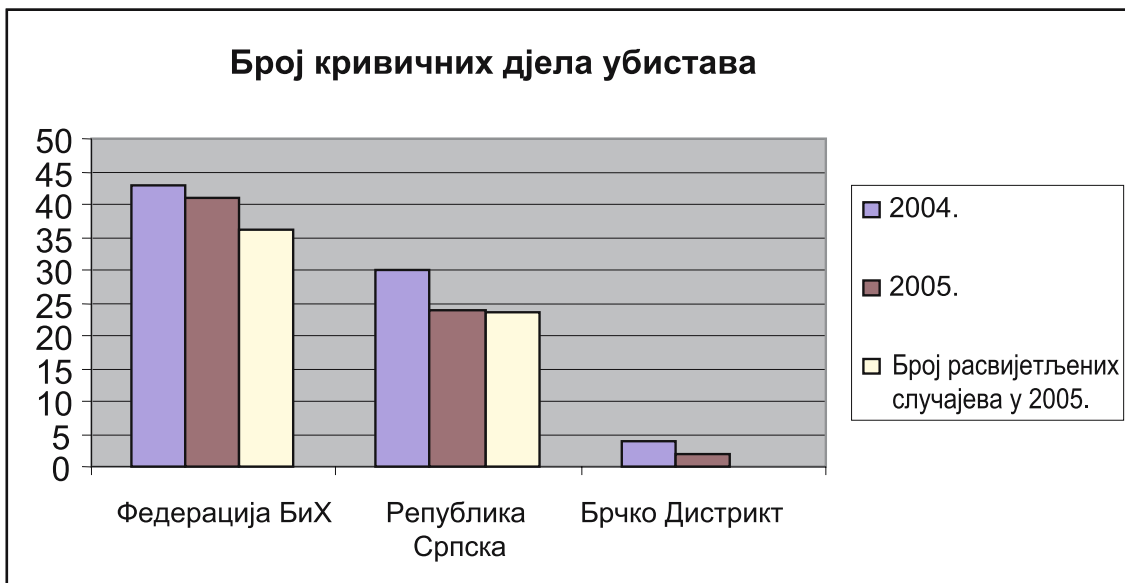
Кривична дјела против живота и тијела

У 2005. години у БиХ евидентирано је 1.786 кривичних дјела против живота и тијела, што је за 1,59% више у односу на 2004. годину. Најтежа кривична дјела из ове категорије су убиства којих је у 2005. години евидентирано 67, што је за 14,92% мање у односу на 2004. годину. На дијаграму који слиједи приказан је број кривичних дјела против живота и тијела почињених током 2005. године у Федерацији БиХ, Републици Српској и Брчко Дистрикту, те разлика с обзиром на број кривичних дјела почињених 2004. године.

² Извјештај о стању безбједности у Босни и Херцеговини за 2005.г., Министарство безбједности БиХ, април 2006.г.

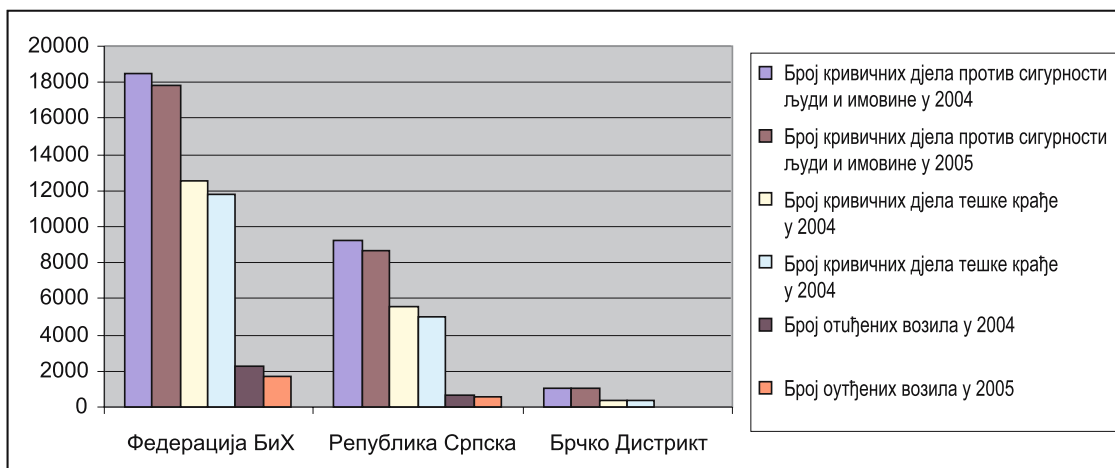
Дијаграм у наставку показује број убиства у Федерацији БиХ, Републици Српској и Брчко Дистрикту у 2005. години, те број расвијетљених случајева. Већина убиства је регистрована у Федерацији БиХ, након чега слиједе Република Српска и Брчко Дистрикт. Ово не изненађује, будући да Федерација БиХ има већи број становника од Републике Српске и Брчко Дистрикта. Федерација БиХ, Република Српска и Брчко Дистрикт су забиљежили опадање броја случајева убиства у периоду од 2004. до 2005.г. Процент расвијетљености случајева је веома висок.

Кривична дјела против безбједности људи и имовине

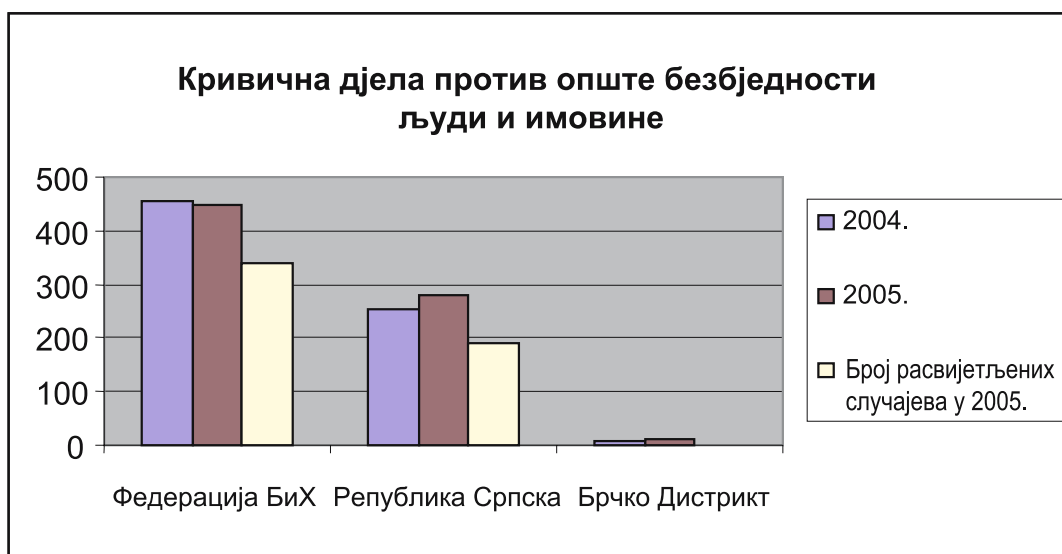
У 2005. години у БиХ, евидентирано 27.470 кривичних дјела против безбједности људи и имовине, што је за 4,9% мање у односу на 2004. годину. Кривична дјела из ове групе која привлаче највише пажње су дјела тешке крађе гдје је евидентирано 17.182, што је мање за 7,4% у односу на претходну годину.

Дијаграм у наставку приказује број кривичних дјела против безбједности људи и имовине, кривичних дијела тешке крађе, те кривичних дијела отуђења моторних возила с упоредним показатељима за 2004. и 2005. годину. Битно је истаћи да су у протеклој години објекти напада најчешће били станове, куће и трговачки објекти, као и да отуђење моторних возила представља веома значајан и све присутнији безбједоносни проблем у БиХ који све више поприма обиљежја организованог криминала.

Кривична дјела против опште безбједности људи и имовине

У 2005. години у БиХ евидентирано је 739 кривичних дјела против опште безбједности људи и имовине, што је за 3,2% више у односу на 2004. годину. Највећи број кривичних дјела из ове категорије чини изазивање опште опасности.

Ова категорија кривичних дјела има значајан утицај на перцепцију криминала код грађана и на њихов страх од криминала. Мада је број кривичних дјела која су регистрована у Федерацији БиХ у паду, забрињавајуће је повећање броја случајева забиљежених у Републици Српској и Брчко Дистрикту. У Брчко Дистрикту већина ових кривичних дјела повезана је са антисоцијалним понашањем и случајевима насиља у породици. С обзиром да се већина случајева насиља у породици још увијек не пријављује³, што је резултат дубоко укоријењене културе страха и срама, а у неким случајевима и полицијског немара,⁴ потребно је уложити велике напоре у препознавању и пружању помоћи жртвама ових кривичних дјела. Важно је истаћи да је сарадња између полиције и НВО сектора на случајевима везаним за насиље у породици већ получила добре резултате. Према неким очекивањима овај тренд ће се убрзати са усвајањем филозофије рада полиције у заједници.

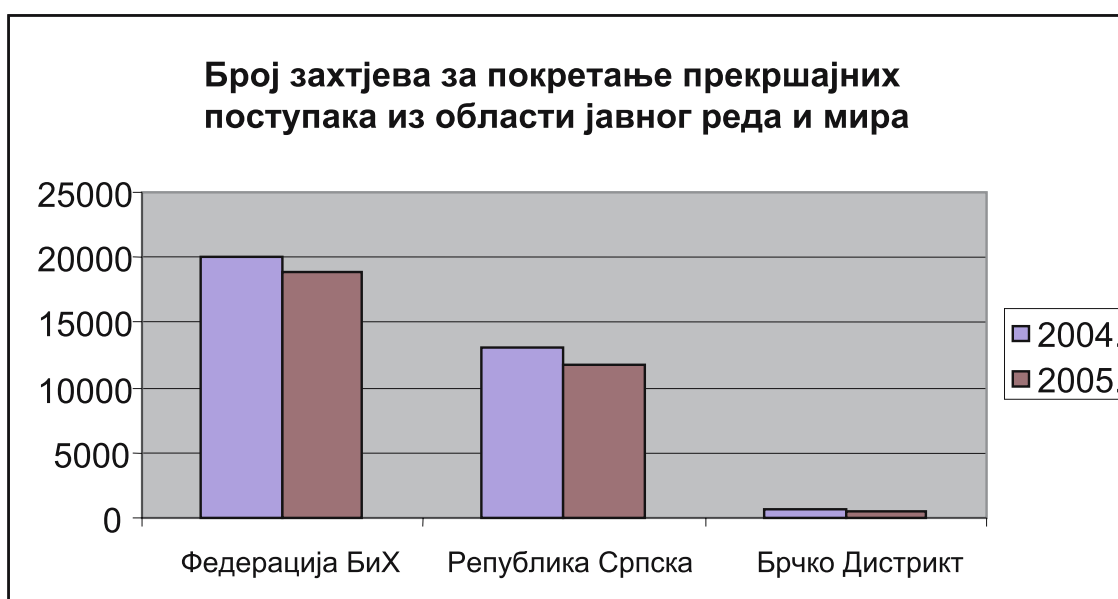
³ Human Rights Watch, globalni izvještaj: 'Women's Human Rights – Violence Against Women', 1999. god.

⁴ Ibid, "U postratnoj Bosni, ustanovili smo da je policija, rutinski, glatko odbijala da interveniše u slučajevima nasilja u porodici".

Јавни ред и мир

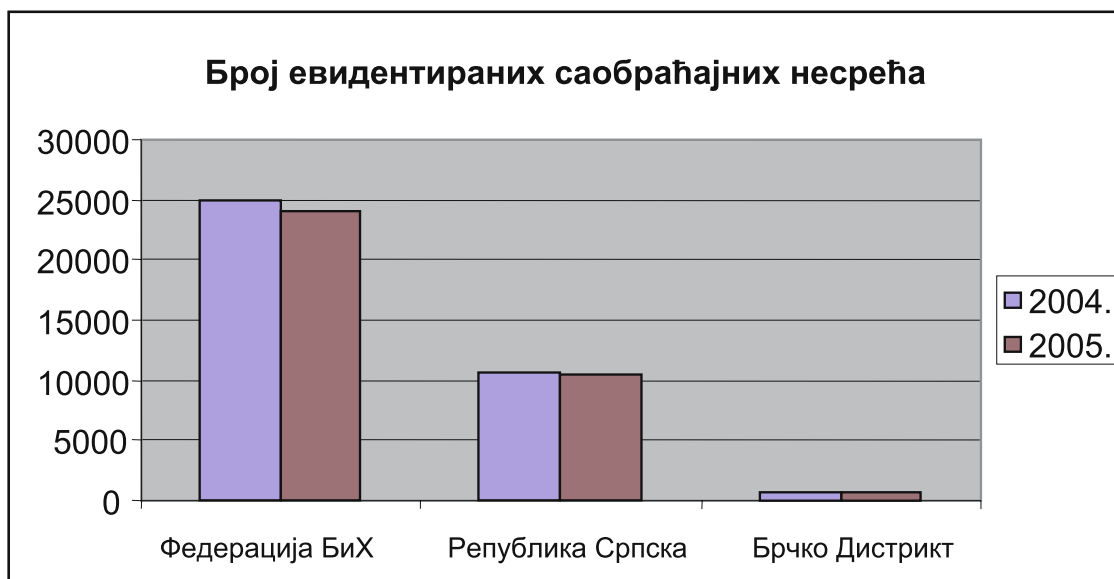
У 2005. години у БиХ евидентирано је 31.124 захтјева за покретање прекршајног поступка из области јавног реда и мира, што је за 8,6% мање у односу на 2004. годину. Најбројнија кривична дјела из ове области чине туче, нарочито дрско понашање, омаловажавање овлаштених службених лица, стварање буке, итд.

Као што се види на слиједећем дијаграму, број ових прекршаја се смањио у Федерацији БиХ, као и у Републици Српској и Брчко Дистрикту. Упркос овом општем паду, забиљежено је повећање броја случајева нарушавања јавног реда и мира од стране малољетника и ученика који похађају школе у Федерацији БиХ и Републици Српској. Стратегија за рад полиције у заједници препознаје овај проблем и може понудити адекватна рјешења, као што је рецимо успостава "школског полицајца". Школски полицајац је већ испробан у многим школама у БиХ, и показао се као веома успјешан у спречавању и сузбијању насиља у школама.

Стање безбједности у саобраћају

Као што се може видјети на дијаграму који слиједи, у 2005. години је евидентирано 35.236 саобраћајних несрећа у БиХ, што је за 3,3% мање у односу на 2004. годину. Као посљедица ових несрећа, забиљежено је 380 смртних случајева што је за 14,21% мање у односу на претходну годину. Најчешћи узроци саобраћајних несрећа су неприлагођена брзина возила, непоштивање првенства пролаза, непрописно претјечање и обилажење, вожња под утицајем алкохола, итд.

Мада је у прошлој години остварен извјестан степен напретка у погледу стања безбједности у саобраћају, БиХ је и даље у врху љествице европских земаља када се ради о броју саобраћајних несрећа по глави становника. Да би се ова ситуација поправила и спасили људски животи, полицијске агенције би требале више радити на превенцији и бољој комуникацији с грађанима. Исто тако, полицијско руководство мора бити у стању да препозна рад полицајаца на превенцији, што захтијева боље методе надгледања и усмјеравања. Много тога се, такођер, мора урадити по питању побољшања имиџа саобраћајних полицајаца које су грађани именовали као полицијску јединицу у којој, по њиховом мишљењу, постоји највише корупције⁵. Ова стратегија се у великој мјери концентрише на алате и методе који су потребни за успоставу боље комуникације и побољшање имиџа полиције.

3.2 Перцепција грађана о полицији као организацији

Субјективне информације, прикупљене путем истраживања перцепције грађана о криминалу и девијантним појавама и њиховом опћем осјећају безбједности, веома су важне за установљивање приоритета грађана у погледу безбједности. Информације добијене на основу прикупљања перцепције грађана о безбједносној ситуацији често могу указати на проблеме у заједници који излазе из оквира питања за која је полиција традиционално сносила одговорност. Из овог разлога, полиција у заједници мора развијати партнерства са другим организацијама чија је улога примјеренија за рјешавање таквих питања.

Извјесни подаци о перцепцији грађана у погледу полиције већ су доступни из истраживања која су се бавила општим нивоом безбједности и заштите у БиХ, као и извјештаја који су посебно осмишљени с циљем да се стекне увид у перцепцију јавности о полицији. Ова Стратегија ће побољшати квалитет таквих информација кроз развијање механизма за процјену перцепције грађана у погледу безбједности и заштите.

Недавно урађене студије Развојног програма Уједињених нација (УНДП-а) указују да је дошло до пада повјерења и поуздања грађана БиХ у стање безбједности. УНДП-ов Систем раног упозоравања за други квартал у 2006. години наводи да је Индекс безбједности и стабилности за БиХ, који мјери економску, социјалну и политичку стабилност и безбједност "пао на до сада најнижи ниво"⁶. Овај пад у перцепцији грађана везано за ниво безбједности у БиХ узрокован је порастом ситног криминала, у комбинацији са повећањима која се тичу организованог криминала.

⁵ Алмир Маљевић, Дарко Датзер, Елмедин Муратбеговић, Мухамед Будимилић, *Отворено о полицији и корупцији*, 2006.г.

⁶ УНДП, Систем раног упозоравања, 2006. г., Извјештај за други квартал, 2006. г.

Из анкета УНДП-а такођер се уочава смањење повјерења у специфичан учинак полиције у 2006. години. Овај пад повјерења одражава погоршање стања безбједности, као и полицијске ставове и понашања. Истраживања показују да су грађани веома забринуте јер су, по њиховом мишљењу, корупција и злоупотребе положаја широко распрострањени у полицији. Недавно урађен извјештај *Транспаренцу Интернационал-а*⁷ наводи да 55% грађана БиХ сматра да су сви или већина полицијских званичника корумпирани. Извјештај такођер открива да од 24 институције у БиХ, 7,5% грађана налази да је полиција институција која је највише корумпирана. Ова перцепција се темељи на порасту процента грађана који су искусили или били свјedoци злоупотреби полицијских овласти⁸, као и на познатим проблемима са процедурама, попут недавног повећања броја хапшења без налога⁹. Све ово доприноси погоршању повјерења између заједница и полиције.

Неодговарајуће и непрофесионално понашање полицајаца такођер доприноси недостатку повјерења јавности у полицију у БиХ. Одговарајући на питање о владању полицајаца, 48,2%¹⁰ испитаника наводи да су полицајци учтиви и пристојни. Током истог истраживања, сваки пети испитаник сматрао је да се полиција не понаша професионално у комуникацији, наводећи да су службеници непотребно неуљудни или да покушавају понизити грађане¹¹. Да би се изградило повјерење које је потребно за учинковито партнерство са заједницом, полиција се према грађанима мора опходити са поштовањем и обазривошћу. Употреба непотребне силе и ароганција, уздржаност или неуљудност на било ком нивоу полицијске агенције може имати негативне посљедице у смислу воље чланова заједнице да постану савезници полиције. Ова стратегија има за циљ да се позабави неодговарајућим и непрофесионалним владањем, ради његовања партнерства са заједницом.

3.3 Стечена искуства и остварени резултати пилот-пројеката рада полиције у заједници

Стратегија се у великој мјери ослања на искуства стечена током provedбе ранијих пилот-пројеката рада полиције у заједници. Реализацију тих пилот-пројеката подржала су два главна донатора, Одјел за међународни развој (ДФИД) Велике Британије и Швајцарска агенција за развој и сарадњу (СДЦ), а циљ им је био развити успешне методе и процесе који ће помоћи provedби рада полиције у заједници.

Уз помоћ средстава Фонда за превенцију конфликта британске Владе, ДФИД је у двије пилот-области (Приједор у Републици Српској и Жепче у Федерацији БиХ) провео пројекат који се бавио развојем и provedбом Стратегија рада полиције у заједници и безбједности заједнице, осмишљених ради спречавања и сузбијања криминала и нереда, смањења напетости и изградње повјерење у полицију. Актуелна Стратегија има намјеру наставити рад на темељима резултата које је полиција до сада остварила у овим областима, те оснажити способност полиције да устраје у провођењу ових стратегија и њихов капацитет да у будућности развије друге.

СДЦ је такођер провео пилот-пројекат у подручју које покрива ПУ Зеница, у сарадњи са својим главним партнером, МУП-ом Зеничко-добојског кантона. Пројекат се састојао од два главна дијела: први је подразумијевао обуку (рад на терену, руководиоци, комуникација, односи са јавношћу), а други техничку подршку (реконструкција пријемних просторија, опрема, превентивне кампање, анкете, итд.) По окончању пилот-фазе пројекат је проширен на територију цијелог кантона, а обухватио је укупно око 450.000 грађана и 1.200 полицајаца.

Обје иницијативе пилот-пројеката развиле су успешне методе и приступе за рад полиције у заједници. Искуства која су стечена на основу те учинковите праксе укључена су у ову стратегију.

7 *Transparency International BiH, Студија о перцепцији корупције*, 2004. г.

8 Ибид; злоупотреба полицијских овласти се повећала са 5,8% на 8,2%.

9 Ибид; фуснота 5.

10 Алмир Маљевић, Дарко Датзер, Елмедин Муратбеговић, Мухамед Будимилић, *Отворено о полицији и корупцији*, 2006. г.

11 Ибид;

4. Мисија и кључне компоненте Стратегије

Дефиниција мисије Стратегије за рад полиције у заједници гласи:

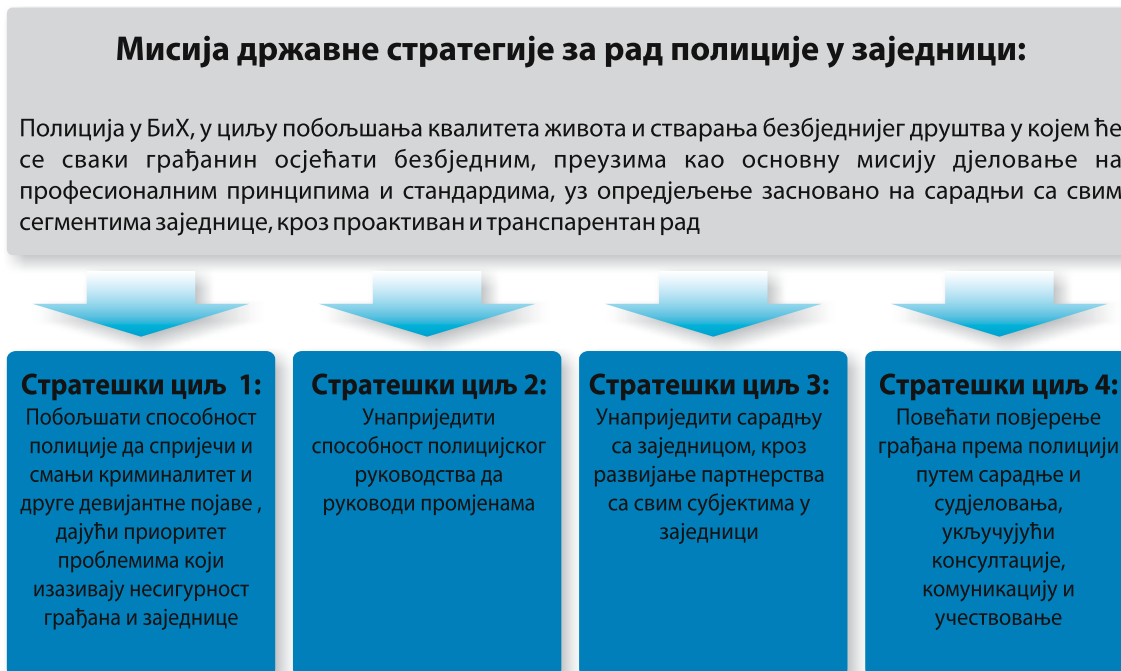
Полиција у БиХ, у циљу побољшања квалитета живота и стварања безбједнијег друштва у којем ће се сваки грађанин осјећати безбједним, преузима као основну мисију дјеловање на професионалним принципима и стандардима, уз одређено засновано на сарадњи са свим сегментима заједнице, кроз проактиван и транспарентан рад.

Намјера иза овакве дефиниције мисије је да се Стратегија концентрише на побољшање права и слобода свих грађана БиХ, унапређење једнаког приступа правди, побољшање стандарда јавне управе, побољшање оперативне ефикасности полицијских агенција и побољшање објективне сигурносне ситуације у БиХ, као и предодце о истој. Мисија је развијена имајући на уму слиједеће четири кључне компоненте РПЗ-а:

- **локални приступ у раду полиције:** полиција ће свој посао обављати одговорно и на локалном нивоу, прилагођавајући се условима на терену и рјешавајући проблеме заједнице, уз њено активно учешће. Ово значи: бити присутан у заједници, свакодневно комуницирати и радити са свим члановима заједнице на поштен и обазрив начин. Ово ће, у коначници, повећати повјерења;
- **превентивни приступ у раду полиције:** полиција мора бити у стању да на одговарајући начин одговори на потребе грађана. Њихов одговор треба одражавати ниво озбиљности специфичне потребе и бити испоручен на професионалан начин. Један од циљева рада полиције у заједници је да врши превенцију криминала и других девијантних појава, што значи да полицијски рад треба бити проактиван, а не само бавити се инцидентима након што се они већ догоде.. То има импликације за организацију и управљање унутар полиције, те захтјева способно и предано руководство;
- **циљани приступ у раду полиције:** полицијске активности требају се темељити на поузданим изворима информација и анализи која која у заједницама идентификује напетост и обрасце криминалитета. На основу ових информација, полиција се може концентрисати на узроке криминала и провођење превентивних стратегија а не само реаговати на симптоме;
- **партнерски приступ у раду полиције:** полиција и грађани, локалне власти, службе унутар заједнице и локални подузетници морају заједно радити на томе да идентификују проблеме, поредају их по приоритетима и рјешавају их тако што се поред посљедица баве и узроцима проблема. Без таквог партнерског приступа, полиција дјелује у изолацији и може само реаговати на инциденте након што се они догоде.

5. Мисија и стратешки циљеви

Као што се види из дијаграма у наставку, извршење мисије подржавају четири стратешка циља. Заузврат, сваки циљ подржавају стратешки програми, активности и индикатори provedбе који се односе на provedбу РПЗ-а.

Стратешки програми, активности и индикатори provedбе за сваки од стратешких циљева слиједу у наставку документа.

Стратешки циљ 1

Побољшати способност полиције да спријечи и смањи криминалитет и друге девијантне појаве, дајући приоритет проблемима који изазивају несигурност грађана и заједнице

Стратешки програми

- 1.1 Развити стандардизован систем прикупљања података заснован на стандардним процесима у свим полицијским областима у сарадњи са заједницом
- 1.2 Развити систем процјене стања безбједности заснован на стандардним процесима (анализа информација, рангирање приоритета путем примјене система подршке одлукама, управљање знањем) у свим полицијским областима у сарадњи са заједницом
- 1.3 Развити модел руковођења пројектом (оквир) за рјешавање приоритетних питања која произилазе из стандардизованог система процјене безбједности
- 1.4 Ревизија система процјене безбједности (на основу прикупљања података кроз provedбу пројекта и резултате)

Стратешки програм 1.1

Развити стандардизован систем прикупљања података заснован на стандардним процесима у свим полицијским областима у сарадњи са заједницом

Жељени исход:

Ова активност има за циљ обезбједити да се прикупљање података за потребе анализирања и процјене укупног стања безбједности проводи на организован и стандардизован начин.

Приоритетне активности потребне за провођење стратешког програма:

- 1.1.1 Успоставити координационо тијело за provedбу Стратегије
- 1.1.2 Провести анализу података везаних за криминал који се тренутно прикупљају и метода прикупљања података
- 1.1.3 Установити који су подаци потребни за успостављање система процјене безбједности и утврдити пропусте
- 1.1.4 Развити стандардизован приступ прикупљању података заснован на ранијим анализама
- 1.1.5 Усвојити стандардизован приступ прикупљању података у свакој полицијској области
- 1.1.6 Набавити неопходну опрему, хардвер и софтвер који ће омогућити усвајање стандардизованих процедура прикупљања података
- 1.1.7 Обучити особље за подршку систему прикупљања података

Индикатори provedбе:

- успостављен стандардизован приступ прикупљању података;
- усвојен стандардизован приступ прикупљању података у свакој полицијској области;
- набављена хардвер и софтвер опрема;
- особље прошло обуку за систем прикупљања података.

Стратешки програм 1.2

Развити систем процјене стања безбједности заснован на стандардним процесима (анализа информација, рангирање приоритета путем примјене система подршке одлукама, управљање знањем) у свим полицијским областима у сарадњи са заједницом

Жељени исход:

Ова активност има за циљ обезбједити да су системи и процедуре које се користе за анализу података и доношење одлука усклађени унутар свих полицијских агенција и региона. Стандардизован приступ анализи података и утврђивању приоритета ће помоћи изради исправних извјештаја о стању безбједности.

Приоритетне активности потребне за провођење стратешког програма:

- 1.2.1 Развити јединствене мјере и стандарде за анализу стања безбједности у сарадњи са заједницом, укључујући:
- a) анализу стања безбједности са нагласком на узроцима;
 - b) испитивање јавног мњења у вези са перцепцијом грађана о стању безбједности;
 - c) анализу притужби грађана.
- 1.2.2 Развити јединствене стандарде рангирања приоритетних врста криминалитета и безбједоносних проблема, укључујући:
- a) рангирање приоритета;
 - b) консултације са заједницом;
 - c) успоставу партнерских вијећа са заједницом.
- 1.2.3 Обучити особље за подршку систему прикупљања података и систему утврђивања приоритета

Индикатори provedбе:

- развијен стандардизован приступ анализи стања безбједности;
- усвојен стандардизован приступ анализи стања безбједности у свакој полицијској области;
- развијен стандардизован приступ утврђивању приоритета уз консултације са заједницом;
- усвојен стандардизован приступ утврђивању приоритета уз консултације са заједницом у свакој полицијској области;
- особље прошло обуку за анализу података и систем утврђивања приоритета.

Стратешки програм 1.3

Развити модел руковођења пројектом (оквир) за рјешавање приоритетних питања која произилазе из стандардизованог система процјене безбједности

Жељени исход:

Ова активност има за циљ обезбједити да све полицијске агенције које проводе пројекте рада полиције у заједници посједују потенцијал за управљање пројектима који је потребан за успјешно извршавање пројеката.

© Tom Nicholson 2006

Приоритетне активности потребне за провођење стратешког програма:

- 1.3.1 Израдити стандардизоване оперативне планове за рјешавање приоритетних безбједносних проблема, укључујући:
 - a. индентификацију активности и обавеза за све субјекте;
 - b. идентификацију мјера за праћење резултата;
 - c. идентификацију потребних људских ресурса и њихове обуке;
 - d. идентификацију партнера и обавеза;
 - e. индентификацију МТС-а за provedбу плана.
- 1.3.2 Стандардизовати реализацију оперативних планова путем дефинисања рокова, обавеза, одговорних лица, мјерења учинка, те судјеловања других субјеката из заједнице
- 1.3.3 Радити ревизију реализације оперативних планова и правити извјештаје о оствареном напретку

Индикатори provedбе:

- израђени и усвојени стандардизовани оперативни планови у свакој полицијској области;
- израђени и усвојени стандардизовани планови provedбе у свакој полицијској области;
- урађена ревизија оперативних и provedбених планова у свакој полицијској области.

Стратешки програм 1.4

Ревизија система процјене безбједности (на основу прикупљања података кроз provedбу пројекта и резултате)

Жељени исход:

Ова активност ће помоћи лакшој реализацији приоритета и пројеката који су исправно установљени, као и успостављању механизма за ревизију и корекције.

Приоритетне активности потребне за провођење стратешког програма:

- 1.4.1 Израдити стандардизован механизам ревизије система процјене стања безбједности
- 1.4.2 Израдити стандардизован механизам за добијање повратних информација

Индикатори provedбе:

- развијен стандардизован механизам ревизије;
- усвојен стандардизован механизам ревизије у свакој полицијској области;
- развијен стандардизован механизам за добијање повратних информација;
- усвојен стандардизован механизам за повратне информације у свакој полицијској области.

Стратешки циљ 2

Унаприједити способност полицијског руководства да руководи промјенама

Стратешки програми

- 2.1 Развити и провести обухватне програме обуке за полицијске руководиоце на континуираним основама
- 2.2 Допринијети већој ефикасности у употреби постојећих полицијских кадрова
- 2.3 Развити и провести механизме за надгледање и процјену који су усмјерени ка препознавању успјешне provedбе принципа рада полиције у заједници

Стратешки програм 2.1

Развити и провести обухватне програме обуке за полицијске руководиоце на континуираним основама

Жељени исход:

Ова активност ће помоћи да се добије пуна подршка руководног кадра, што је веома важно за планирање и даље ширење филозофије рада полиције у заједници.

Приоритетне активности потребне за провођење стратешког програма:

- 2.1.1 Анализирати постојеће стање у погледу руковођења у свакој од полицијских области
- 2.1.2 На основу анализе осмислити континуирану обуку руководних полицијских службеника на свим нивоима која се односи на provedбу релевантних сегмената рада полиције у заједници
- 2.1.3 Провести програме обуке за полицијске руководиоце у свакој од полицијских области
- 2.1.4 Континуирано унапређивати садржај уџбеника и едукативног материјала, издавати и друге публикације о раду полиције у заједници и њеној примјени у пракси у БиХ
- 2.1.5 Извршити обуку полицијских инструктора који ће радити обуку осталих полицијских службеника унутар свих полицијских агенција, при томе користећи стечена искуства из области маркетинга безбједности, трансакционе анализе, односа са јавношћу и др.

© Tom Nicholson 2006

Индикатори provedбе:

- осмишљен и усвојен наставни план и програм за обуку;
- већи број полицијских руководилаца који су прошли кроз формализовану обуку на годишњем основу;
- успостављени стандардни механизми за ревизију едукативног материјала;
- полицијски инструктори завршили обуку.

Стратешки програм 2.2

Унаприједити употребу постојећих полицијских кадрова

Жељени исход:

Ова активност има за циљ побољшати ефикасност и видљивост полицијских снага, на основу стварних потреба заједнице и полицијских активности.

Приоритетне активности потребне за провођење стратешког програма:

- 2.2.1 Осмислити и усвојити организацијске стандарде који промовишу принципе рада полиције у заједници
- 2.2.2 Анализирати и ускладити постојећа нормативна акта с јединственим организацијским стандардима и критеријумима
- 2.2.3 Усагласити организацијске стандарде и проистекле промјене са акцентом на дефинисање послова вођења и координације пројекта
- 2.2.4 Развити моделе руковођења који ће промовисати и омогућити већи степен самоиницијативе, креативности, конкуренције и одговорности међу службеницима полиције
- 2.2.5 Идентификовати и промовисати успјешне иницијативе и приједлоге који унапређују сарадњу и повјерење између полиције и заједнице

© Tom Nicholson 2006

Индикатори provedбе:

- осмишљени и усвојени организацијски стандарди који промовишу принципе рада полиције у заједници;
- развијени модели руковођења који промовишу већи степен самоиницијативе, креативности, конкуренције и одговорности службеника полиције.

Стратешки програм 2.3

Развити и провести механизме за надгледање и процјену који су усмјерени ка препознавању успјешне provedbe принципа рада полиције у заједници

Жељени исход:

Ова активност има за циљ обезбједити да полицајци прихвате концепт рада полиције у заједници, да се њихов рад надгледа и оцјењује на одговарајући начин као и да им се признају уложени напори.

Приоритетне активности потребне за провођење стратешког програма:

- 2.3.1 Процијенити постојеће механизме за надгледање и оцјењивање, те идентификовати препреке provedbi
- 2.3.2 На основу урађене процјене осмислити побољшане механизме надгледања и оцјењивања у свакој од полицијских области
- 2.3.3 Провести новоосмишљене механизме надгледања и оцјењивања у свакој од полицијских области
- 2.3.4 Извршити обуку кадрова који руководе пројектима и који су одговорни за provedбу Стратегије за рад полиције у заједници

Индикатори provedbe:

- осмишљени побољшани механизми надгледања и оцјењивања;
- provedени побољшани механизми надгледања и оцјењивања;
- извршена обука кадрова који руководе пројектима.

Стратешки циљ 3

**Унаприједити
сарадњу
са заједницом
кроз развијање
партнерства са
свим субјектима
у заједници**

Стратешки програми

- 3.1 Развити стандардизован приступ идентификацији и мобилизацији кључних субјеката у заједници
- 3.2 Развити стандардизован механизам идентификације и рјешавања проблема везаних за сигурност путем партнерства са локалним заједницама
- 3.3 Развити механизам који ће омогућити боље разумијевање и повјерење између полиције, заједнице и других релевантних субјеката
- 3.4 Развити и дистрибуисати образовне материјале о полицији и партнерствима са заједницом

Стратешки програм 3.1

Развити стандардизован приступ идентификацији и мобилизацији значајних субјеката у заједници

Жељени исход:

Уз помоћ ове активности полиција ће бити у стању да препозна и успостави контакт са стварним представницима локалних заједница.

Приоритетне активности потребне за провођење стратешког програма:

- 3.1.1 Осмислити стандардизован приступ идентификацији значајних субјеката у заједници
- 3.1.2 Обезбједити обуку службеника полиције о томе како провести стандардизован приступ у раду
- 3.1.3 Развити стандардизован приступ на анимирању и ангажовању битних субјеката у рјешавању проблема у заједници кроз форум о безбједности грађана и друге облике организовања грађана

Индикатори provedбе:

- развијен стандардизован приступ идентификације значајних субјеката у заједници;
- обезбјеђена обука релевантном полицијском особљу;
- развијен стандардизован приступ мобилизацији кључних субјеката унутар заједнице.

Стратешки програм 3.2

Развити стандардизован механизам идентификације и рјешавања проблема везаних за безбједност путем партнерства са локалним заједницама

Жељени исход:

Ова активност има за циљ успоставити механизам путем којег ће заједница, уз помоћ полиције, бити у могућности да учествује у идентификацији и рјешавању проблема у заједници, на примјер форум за безбједност заједнице.

Приоритетне активности потребне за провођење стратешког програма:

- 3.2.1 Помоћи у изради упута за функционисање форума за безбједност заједнице, укључујући:
- а) договорене смјернице о томе како се кроз форуме за безбједност заједнице идентификују проблеми;
 - б) договорене смјернице о томе како се одговорност за проблеме распоређује;
 - в) договорене административне процедуре (предсједавање састанцима, функција секретаријата, итд.)
- 3.2.2 Употребом методе управљања пројектима-пројект менаџмента (маркетинг безбједности, САРА и сл.), развити и провести механизме за рјешавање конкретних безбједносних проблема заједнице, уз пуно учешће и сарадњу одговарајућих актера.

Индикатори provedбе:

- развијен стандардизован механизам за идентификацију и рјешавање проблема везаних за безбједност путем партнерстава са локалним заједницама;
- особље је обучено да користи методе управљања пројектима-пројект менаџмента (маркетинг безбједности, САРА и сл.) и практични пројекти су provedени.

Стратешки програм 3.3

Развити механизам који ће омогућити боље разумијевање и повјерење између полиције, заједнице и других релевантних субјеката

Жељени исход:

Ова активност има за циљ побољшати односе између полиције и заједнице путем активности као што су спортски или културни догађаји.

Приоритетне активности потребне за провођење стратешког програма:

- 3.3.1 Обезбједити присуство истих полицајаца у патролним рејонима и секторима гдје ће патролирати током дужег временског периода и радити проактивно на контакту и комуникацији са заједницом у циљу ефикасније provedбе концепта рада полиције у заједници
- 3.3.2 Идентификовати успјешне начине побољшавања односа између полиције и заједнице, те израдити и доставити свим полицијским агенцијама студије случајева о овим методама.

Индикатори provedбе:

- обезбјеђено присуство истих полицајаца у истим регионима и секторима за патролирање;
- идентификовани успјешни начине побољшавања односа између полиције и заједнице, студије случајева израђене и достављене.

Стратешки програм 3.4

Развити и дистрибуисати образовне материјале о полицији и партнерствима са заједницом

Жељени исход:

Ова активност има за циљ обезбједити да полиција, као и други чланови заједнице, буду информисани о дужностима и обавезама једних према другим. Повезана је са активностима везаним за стратешки циљ 4, који се бави комуникацијом.

Приоритетне активности потребне за провођење стратешког програма:

- 3.4.1 Израдити и дистрибуисати едукативне и друге материјале који промовишу партнерство и друге вриједности концепта рада полиције у заједници
- 3.4.2 Израдити и дистрибуисати интерне информације о Стратегији за рад полиције у заједници
- 3.4.3 Промовисати позитивну слику полиције у заједници путем повећавања сарадње са различитим институцијама унутар заједнице

Индикатори provedбе:

- израђени и дистрибуисани едукативни и други материјали који промовишу партнерство полиције и заједнице;
- израђене и дистрибуисане интерне информације;
- повећана сарадња између полиције и институција унутар заједнице.

Стратешки циљ 4

**Повећати повјерење
грађана према
полицији путем
сарадње и судјеловања,
укључујући
консултације,
комуникацију и
учествовање**

Стратешки програм

- 4.1 Побољшати комуникацију између полиције и заједнице
- 4.2 Повећати судјеловање јавности у полицијским пословима
- 4.3 Стандардизовати механизме за размјену информација између полиције и грађана

Стратешки програм 4.1

Побољшати комуникацију између полиције и заједнице

Жељени исход:

Ова активност има за циљ обезбједити већи број транспарентних информације о раду полиције, те на тај начин повећати повјерење и поуздање грађана.

Приоритетне активности потребне за провођење стратешког програма:

- 4.1.1 Обука из трансакционе анализе (комуникација и управљање конфликтима) за све службенике полиције
- 4.1.2 Унаприједити односе са јавношћу у свакој полицијској области, тако што ће се:
 - a) развити стратегија комуницирања;
 - b) израдити планови и програми обуке у складу са извршеном анализом потреба;
 - c) обавити обука гласноговорника и руководних службеника;
 - d) обезбједити потребна опрема за унапређење квалитета размјене информација;
 - e) развити систем који ће повећати обим и проток информација у оквиру рада уреда за односе са јавношћу;
 - f) унаприједити капацитете уреда за односе са јавношћу;
 - g) организовати медијске кампање у циљу промовисања партнерства и сарадње полиције и заједнице.

Индикатори provedбе:

- проведена обука из трансакционе анализе за све службенике полиције;
- развијена и усвојена стратегија за комуницирање у свакој полицијској области;
- повећан капацитет уреда за односе с јавношћу.

Стратешки програм 4.2

Повећати судјеловање јавности у полицијским пословима

Жељени исход:

Ова активност има за циљ да промовише полицију као службу која пружа услуге грађанима и изгради повјерење и поуздање јавности, као и партнерски приступ између заједнице и полиције.

Приоритетне активности потребне за провођење стратешког програма:

- 4.2.1 Развити и провести моделе који ће обезбједити веће судјеловање грађана у активностима које полиција покреће у заједници
- 4.2.2 Подржати успоставу форума за безбједност заједнице у полицијским областима гдје се оцјени да је то потребно
- 4.2.3 Успоставити начине комуницирања са грађанима у циљу рјешавања проблема који су изражени у заједници

Индикатори provedбе:

- развијене и усвојене стратегије које ће обезбједити судјеловање грађана у активностима које полиција покреће у заједници у свакој од полицијских области;
- осмишљени и успостављени форуми за безбједност заједнице;
- успостављени начини комуникације са грађанима.

Стратешки програм 4.3

Стандардизовати механизме за размјену информација између полиције и грађана

Жељени исход:

Ова активност ће отворити канале за комуникацију између полиције и грађана, те помоћи да се обезбједи транспарентност и добијање повратних информација.

Приоритетне активности потребне за провођење стратешког програма:

- 4.3.1 Развити и провести стандарде за размјену информација и примање повратних информација од грађана и других институција изван полиције (невладине организације, јавне институције, итд.)
- 4.3.2 Успостава привремених полицијских канцеларија у подручјима од посебне важности за безбједност заједнице које се концентришу на безбједносне проблеме
- 4.3.3 Дефинисати стандарде просторија намјењених за пријем грађана
- 4.3.4 Извршити реконструкцију пријемних просторија које не задовољавају дефинисане критерије и стандарде
- 4.3.5 Наставити и унаприједити provedбу пројекта „отворена врата“ користећи остварене резултате у овом сегменту дјеловања
- 4.3.6 Стандардизовати информације које се пружају грађанима
- 4.3.7 Унаприједити методе рада са жртвама криминала и пружање подршке таквим лицима

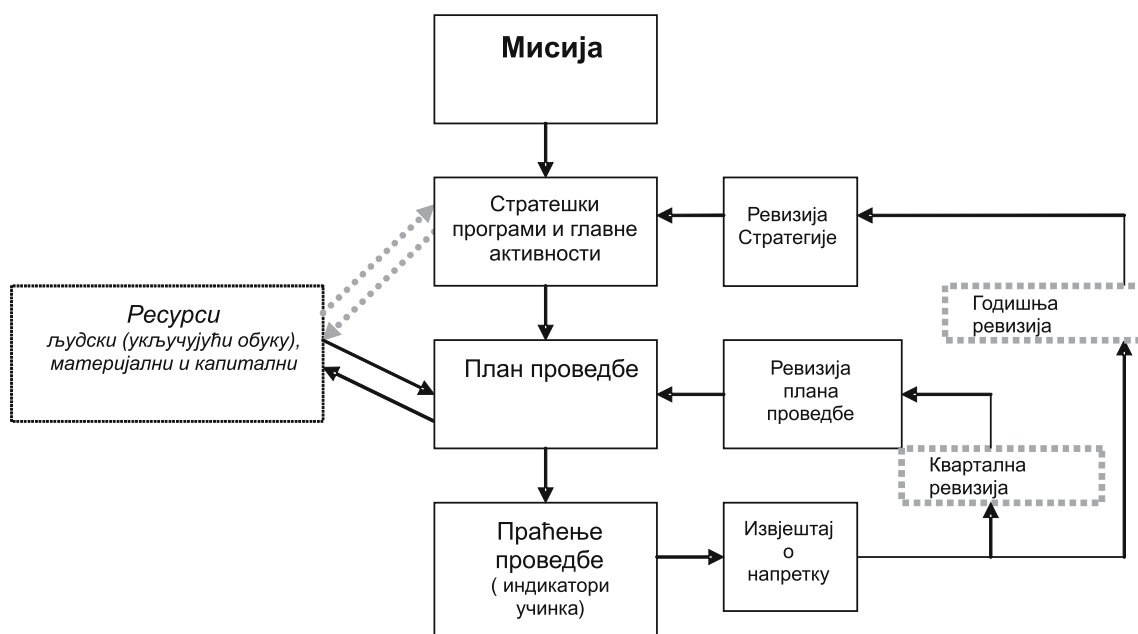
Индикатори provedбе:

- развијени и provedени стандарди за размјену информација у свакој од полицијских области;
- осмишљене и успостављене привремене полицијске канцеларије;
- развијени и усвојени пројектни планови за потребно реновирање пријемних просторија у свакој од полицијских области;
- повећан број полицијских области гдје се проводи пројекат “отворена врата”;
- идентификоване информације које се нуде грађанима, те развијени и усвојени стандарди;
- развијени и усвојени планови за рад са жртвама криминала у свакој од полицијских области.

6. Праћење, процјена и provedба

Стратегија намјерава успоставити концепте рада полиције у заједници путем утврђивања стратешких смјерова и приоритета за примјену рада полиције у заједници у свим полицијским органима у Босни и Херцеговини. Главне активности у склопу сваког од стратешких програма преточене су у план provedбе Стратегије за рад полиције у заједници који пружа временски оквир за провођење главних активности. Након усвајања Стратегије, потребно је установити одговорност за праћење и извјештавање по питању провођења Стратегије, укључујући каснији утицај на расподјелу буџета, као и одговорност за годишњу ревизију и ажурирање Стратегије. У ту сврху, било би добро успоставити тим за provedбу који ће укључивати представнике релевантних полицијских агенција.

Однос између различитих компоненти Стратегије и њених механизма за праћење и процјену представљен је на илустрацији у наставку.

Извјештаји о напретку спрам плана провођења требали би се израђивати најмање квартално. Извјештавање се може радити и чешће, уколико то буде потребно. Ове ревизије напретка спрам плана provedбе требале би обезбједити информације за касније ревизије плана provedбе.

Потребно је вршити годишњу ревизију стратегије, како би се установило да ли су и у којем омјеру потребне промјене по питању стратешких праваца које она предвиђа.

На основу плана provedбе свака од полицијских агенција би требала развити властити план provedбе са прегледом детаљних активности, те потребних ресурса и лица одговорних за наведене активности. Заједничком тиму за provedбу РПЗ-а може бити дато у задатак да размотри ове појединачне планове ради идентификовања потенцијалних проблема за provedбу који произилазе из Стратегије посматрано у цјелини.

Детаљни механизми праћења provedбе ће бити договорени након што Стратегија за рад полиције у заједници буде формално одобрена.

Додатак:

План provedбе Стратегије за рад полиције у заједници у БиХ

Садржај

Предговор	37
1. Увод	38
2. Принципи којим се треба руководити приликом провођења Стратегије	38
3. Управљање provedбом стратегије	39
4. Распоред, потребни ресурси и идентификација provedбених одговорности за кључне активности у оквиру РПЗ стратегије	41
4.1 Распоред	41
4.2 Потребни ресурси	41
4.3 Одговорност	41
5. План provedбе РПЗ-а	42
6. Приручник	47

Предговор

Стратегија за рад полиције у заједници је израђена да помогне полицијским агенцијама у БиХ да усвоје филозофију рада полиције у заједници која има за циљ повећати безбједност и заштиту грађана БиХ, те побољшати учинковитост и ефикасност рада полиције. Ова стратегија, која се темељи на принципима партнерства, оспособљавања, рјешавања проблема, одговорности, превенције, транспарентности, оријентисања ка пружању услуга и управљања пројектима, има за циљ побољшати повјерење и поуздање грађана, те оснажити владавину закона. Основне компоненте оквирне стратегије су приказане у наставку.

Мисија државне стратегије рада полиције у заједници:

Полиција у БиХ, у циљу побољшања квалитета живота и стварања безбједнијег друштва у којем ће се сваки грађанин осјећати безбједним, преузима као основну мисију дјеловање на професионалним принципима и стандардима, уз одређивање засновано на сарадњи са свим сегментима заједнице,

Стратешки циљ 1:

Побољшати способност полиције да спречи и смањи криминалитет и друге девијантне појаве, дајући приоритет

1. Развити стандардизован систем прикупљања података заснован на стандардним процесима у свим полицијским областима у сарадњи са заједницом
2. Развити систем процјене стања безбједности заснован на стандардним процесима (анализа информација, рангирање приоритета путем примјене система подршке одлукама, управљање знањем) у свим полицијским областима у сарадњи са заједницом
3. Развити модел руковођења пројектом (оквир) за рјешавање приоритетних питања која произилазе из стандардизованог система процјене безбједности
4. Ревизија система процјене безбједности (на основу прикупљања података кроз provedбу пројекта и резултате)

Стратешки циљ 2:

Унаприједити способност полицијског руководства да руководи промјенама

1. Развити и провести обухватне програме обуке за полицијске руководиоце на континуираним основама
2. Унаприједити употребу постојећих полицијских кадрова
3. Развити и провести механизме за надгледање и процјену који су усмјерени ка препознавању успјешне provedбе принципа рада полиције у заједници

Стратешки циљ 3:

Унаприједити сарадњу са заједницом, кроз развијање партнерства са свим субјектима у заједници

1. Развити стандардизован приступ идентификацији и мобилизацији кључних субјеката у заједници
2. Развити стандардизован механизам идентификовања и рјешавања проблема везаних за безбједност путем партнерства са локалним заједницама
3. Развити механизам који ће омогућавати боље разумијевање и повјерења између полиције, заједнице и других релевантних субјеката
4. Развити и дистрибуисати образовне материјале о полицији и партнерствима са заједницом

Стратешки циљ 4:

Повећати повјерење грађана према полицији путем сарадње и судјеловања, укључујући консултације, комуникацију и учествовање

1. Побољшати комуникацију између полиције и заједнице
2. Повећати учествовање јавности у полицијским пословима
3. Стандардизовати механизме за размјену информација између полиције и грађана

1. Увод

Ово је план provedбе који прати Стратегију за рад полиције у заједници. План садржи упуте о томе како провести Стратегију путем утврђивања активности и ресурса који су потребни да се Стратегија проведе у пракси. План такођер идентификује кључне одговорности за provedбу стратегије и сугерише донаторима како на најбољи начин могу подржати Стратегију кроз међународну помоћ.

Специфично, овај документ има за циљ:

- предочити принципе којима се треба руководити приликом провођења Стратегије;
- предложити тијело које ће провести Стратегију;
- предочити временски оквир за провођење кључних активности које су идентификоване у Стратегији;
- идентификовати оквирне ресурсе који су потребни за provedбу кључних активности;
- идентификовати provedбене одговорности;
- дати упуте за евентуалну помоћ коју ће пружити међународни донатори.

2. Принципи којим се треба руководити приликом провођења Стратегије

Успјешно провођење Стратегије ослања се на слиједеће кључне принципе:

- **флексибилност** – РПЗ стратегија обезбјеђује стратешке циљеве и приоритетне програме за усвајање РПЗ-а на подручју цијеле БиХ. Што се тиче усвајања Стратегије, полицијским агенцијама је обезбјеђена флексибилност да усвоје и/или прилагоде РПЗ алате и приступе тако да исти одговарају њиховим специфичним околностима или потребама. Стратегија предвиђа прилагођавање РПЗ приступа специфичним околностима унутар договореног општег оквира;
- **досљедност** – Стратегија пружа оквир за усвајање рада полиције у заједници на подручју цијеле БиХ. Битно је да провођење РПЗ стратегије обезбједи досљедност у преданости и остваривању исхода рада полиције у заједници спрам њених главних циљева, без обзира на флексибилно примјењивање РПЗ алата и метода на терену. Очекује се да ће досљедан приступ provedби омогућити једнако остваривање користи од рада полиције у заједници на цијелом подручју БиХ;
- **координација** – добра координација провођења Стратегије је веома битна за учинковито, ефикасно и успјешно провођење. Координација мора постојати у институцијама (тј. полицијским агенцијама, релевантним министарствима и међународним донаторима), као и у погледу самих активности (тј. координација с другим иницијативама реформе полиције или јавног сектора које се одвијају у исто вријеме). Битно је да све полицијске агенције у БиХ паралелно раде на ширењу Стратегије;
- **власништво** – у изради РПЗ стратегије су учествовали представници полицијских агенција са свих нивоа власти. Веома је битно наставити овакав начин рада и током provedбе, јер ће то обезбједити преданост свих полицијских агенција и њихово доживљавање Стратегије као своје;

- **реалистичност по питању ресурса** – приликом провођења стратегије веома је важно бити реалистичан по питању расположивих ресурса. Провођење се мора ширити на начин који потврђује који ресурси су потребни а који стоје на располагању. Потребни ресурси ће укључивати: техничку помоћ, инфраструктуру и опрему;
- **праћење и процјена** – веома је битно да се напредак провођења Стратегије прати и да се врши процјена тог напретка. То ће омогућити оцјењивање напретка и идентификовање стечених искустава током цијелог процеса provedбе;
- **стечена искуства** – битно је да се искуства стечена током процеса процјене укључују као повратне информације у наставак реализације плана provedбе, јер то омогућава стална побољшања. То ће омогућити побољшавање provedбе Стратегије упоредо са њеним одвијањем;
- **извјештавање** – веома је важно да полицијске агенције у БиХ, грађани БиХ и донатори буду редовно извјештавани о томе како напредује провођење Стратегије.

Укључивање ових принципа у провођење Стратегије помоћи ће да све полицијске агенције и грађани остваре једнаку корист од рада полиције у заједници, као и да провођење Стратегије тече на професионалан, транспарентан и одговоран начин.

3. Управљање provedбом Стратегије

Успјешно провођење Стратегије се ослања на тијело које ће бити одговорно за њено провођење. Ово тијело мора водити и промовисати Стратегију, као и обезбједити да горе наведени принципи, којима се треба руководити, буду укључени у провођење Стратегије.

У сврху испуњавања ове улоге, препоручује се успостава тима за provedбу РПЗ-а. Такођер се препоручује да чланови радне групе за РПЗ које су израдили ову стратегију буду именовани у тим за provedбу РПЗ-а. Ово ће обезбједити досљедност између намјере и provedбе РПЗ стратегије, као и одржавање заступљености свих полицијских агенција са свих нивоа власти. Поред тога, именовање чланова постојеће радне групе у тим за provedбу обезбједило би наставак ангажмана лица која посједују значајно искуство у погледу рада полиције у заједници и које су показале висок ниво преданости.

Мандат тима за provedбу РПЗ-а требао би укључивати:

- промовисање РПЗ стратегије;
- координисање активности provedбе;
- активности у вези са пројектним руковођењем;
- помагање свим полицијским службама да израде материјале, те наставне планове и програме за обуку;
- праћење и процјена напретка provedбе РПЗ стратегије;
- извјештавање о напретку provedбе Стратегије.

У складу са постојећим околностима, тим за provedбу РПЗ-а требао би одговарати Министарству сигурности БиХ. У случају формирања заједничке полицијске дирекције (као што предвиђа Стратегија за реформу полиције), тим за provedбу РПЗ-а требао би одговарати овој дирекцији.

Исто тако, препоручује се успостава секретаријата који ће подржавати активности тима за provedбу РПЗ-а. Без секретаријата, мало је вјероватно да ће Стратегија задржати довољан замах и подршку који су потребни за њено провођење. Овај секретаријат ће помагати тиму за provedбу РПЗ-а кроз обављање задатака попут:

- промовисање РПЗ стратегије и њене provedбе;
- припрема материјала за састанке;
- тражење и пружање техничке помоћи у случајевима када је то потребно;
- организовање набавке роба и услуга;
- обављање потребних истраживања;
- организовање и вођење састанака.

Ради провођења Стратегије, тим за provedбу РПЗ-а мора бити у стању да ефективно комуницира са сваком од полицијских агенција. У ту сврху, препоручује се успостава јединице за рад полиције у заједници у свакој од полицијских агенција. Ова јединица би потом дјеловала као средишња тачка за провођење РПЗ стратегије и постала контактна тачка тима за provedбу РПЗ-а и различитих полицијских агенција.

4. Распоред, потребни ресурси и идентификација provedбених одговорности за кључне активности у оквиру РПЗ стратегије

5.1 Распоред

РПЗ стратегија полази од претпоставке да ће provedба трајати три године. Табела која слиједи приказује временски оквир током којег се активности идентификоване у РПЗ стратегији требају провести, у складу са краткорочним (0 – 12 мјесеци), средњорочним (12 – 24 мјесеци) или дугорочним (24 – 36 мјесеци) временским оквиром.

5.2 Потребни ресурси

У садашњој фази није могуће направити специфичне процјене о томе колико би provedба РПЗ-а коштала, јер детаљи о томе шта ће тачно свака од активности захтијевати још увијек нису установљени. У овој фази је могуће дати процјену оквирних садржаја у погледу ресурса који су потребни у три кључне области: техничка помоћ (обука, односи с јавношћу и правна помоћ), инфраструктура и опрема. Поједине активности ће бити могуће провести помоћу постојећих ресурса, док ће додатна донаторска помоћ бити потребна у све три кључне области. Ово се може показати као веома корисна упута донаторима који желе помоћи провођењу РПЗ-а, а имају извјесне преференце по питању начина пружања те помоћи (нпр. у опреми или обуци).

5.3 Одговорност

Табела у наставку такођер идентификује provedбену одговорност у погледу сваке од активности.

	План provedбе РПЗ-а	потребни оквирни ресурси / алати (нпр. техничка помоћ, инфраструктура, опрема, законодавне промјене)	одговорност	распоред provedбе (мјесеци)						
				0	6	12	18	24	36	
1.1	Развити стандардизован систем прикупљања података заснован на стандардним процесима у свим полицијским областима у сарадњи са заједницом									
1.1.1	Успоставити координационо тијело за provedбу Стратегије	техничка помоћ, подршка секретаријата	Министарство сигурности БиХ							
1.1.2	Провести анализу података везаних за криминал који се тренутно прикупљају и метода прикупљања података	техничка помоћ, истраживачки тим са искуством у прикупљању и анализи података	тим за provedбу РПЗ							
1.1.3	Установити који су подаци потребни за успостављање система процјене безбједности и утврдити пропусте	исто као горе	тим за provedбу РПЗ							
1.1.4	Развити стандардизован приступ прикупљању података заснован на ранијим анализама	техничка помоћ; исто као горе; опрема и евентуална израда софтвера, уколико већ не постоји одговарајући систем	тим за provedбу РПЗ							
1.1.5	Усвојити стандардизован приступ прикупљању података у свакој полицијској области	ово би требали моћи завршити локални тимови за provedбу пројекта	полицијске управе							
1.1.6	Набавити неопходну опрему, хардвер и софтвер који ће омогућити усвајање стандардизованих процедура прикупљања података	тимови за техничку инсталацију; набавка опреме	тим за provedбу РПЗ-а							
1.1.7	Обучити особље за подршку систему прикупљања података	техничка помоћ за обуку полицајаца у анализи података	полицијске управе							
1.2	Развити систем процјене стања безбједности заснован на стандардним процесима (анализа информација, рангирање приоритета путем примјене система подршке одлукама) у свим полицијским областима у сарадњи са заједницом									
1.2.1	Развити јединствене мјере и стандарде за анализу стања безбједности у сарадњи са заједницом, укључујући:	техничка помоћ за израду инструмената за истраживања, помоћу којих је могуће установити перцепцију заједнице; ова експертиза би требала постојати у држави	тим за provedбу РПЗ-а							
	а.) анализу стања безбједности са нагласком на узроцима;	техничка помоћ за израду интерних капацитета за анализу података	тим за provedбу РПЗ							
	б.) испитивање јавног мњења у вези са перцепцијом грађана о стању безбједности;	техничка помоћ партнерске агенције	тим за provedбу РПЗ							
	ц.) анализу притужби грађана.	постоји потенцијал унутар организације	полицијске управе							
1.2.2	Развити јединствене стандарде рангирања приоритетних врста криминалитета и безбједносних проблема, укључујући:	техничка помоћ за развијање капацитета за анализу података	тим за provedбу РПЗ-а							
	а.) рангирање приоритета;	исто као горе	полицијске управе							
	б.) консултације са заједницом;	постоји потенцијал унутар организације као резултат претходних пројеката	полицијске управе							
	ц.) успоставу партнерских вијећа са заједницом.	исто као горе	полицијске управе							
1.2.3	Обучити особље за подршку систему прикупљања података и систему утврђивања приоритета	техничка помоћ за обуку полицајаца о прикупљању података и стандардизованим системима	полицијске управе							

	План provedбе РПЗ-а	потребни оквирни ресурси / алати (нпр. техничка помоћ, инфраструктура, опрема, законодавне промјене)	одговорност	распоред provedбе (мјесечи)						
				0	6	12	18	24	36	
1.3	Развити модел руковођења пројектом (оквир) за рјешавање приоритетних питања која произилазе из стандардизованог система процјене безбједности									
1.3.1	Израдити стандардизоване оперативне планове за рјешавање приоритетних безбједносних проблема, укључујући:	техничка помоћ, за израду оперативних планова	тим за provedбу РПЗ-а							
	а.) идентификацију активности и обавеза за све субјекте;	исто као горе	исто као горе							
	б.) идентификацију мјера за праћење резултата;	исто као горе	исто као горе							
	ц.) идентификацију потребних људских ресурса и њихове обуке;	исто као горе	исто као горе							
	д.) идентификацију партнера и обавеза;	исто као горе	исто као горе							
	е.) идентификацију МТС-а за provedбу плана.	исто као горе	исто као горе							
1.3.2	Стандардизовати реализацију оперативних планова путем дефинисања рокова, обавеза, одговорних лица, мјерења учинка, те судјеловања других субјеката из заједнице	техничка помоћ у процјени и ревизији оперативних планова	тим за provedбу РПЗ-а							
1.3.3	Радити ревизију реализације оперативних планова и правити извјештаје о оствареном напретку	исто као горе	тим за provedбу РПЗ							
1.4	Ревизија система процјене безбједности (на основу прикупљања података кроз provedбу пројекта и резултате)		тим за provedбу РПЗ							
1.4.1	Израдити стандардизован механизам ревизије система процјене стања безбједности	техничка помоћ (ово треба укључити у техничку помоћ намјењену за развој стратешког програма 1.1)	тим за provedбу РПЗ							
1.4.2	Израдити стандардизован механизам за добијање повратних информација	исто као горе	тим за provedбу РПЗ							
2.1	Развити и провести обухватне програме обуке за полицијске руководиоце на континуираним основама									
2.1.1	Анализирати постојеће стање у погледу руковођења у свакој од полицијских области	техничка помоћ; анализа потреба везаних за обуку и ревизија методологија обуке и способности за реализацију	полицијске академије							
2.1.2	На основу анализе осмислити континуирану обуку руководних полицијских службеника на свим нивоима која се односи на provedбу релевантних сегмената рада полиције у заједници	техничка помоћ за развијање интерних капацитета осмишљавања наставног плана и програма, кроз обуку лица које ће их израђивати	полицијске академије							
2.1.3	Провести програме обуке за полицијске руководиоце у свакој од полицијских области	техничка помоћ за рјешавање идентификованих разлика у способности за реализацију; инфраструктура -ажурирање увјета за обуку гдје је то потребно	полицијске управе / полицијске академије							
2.1.4	Континуирано унапређивати садржај уџбеника и едукативног материјала, издавати и друге публикације о раду полиције у заједници и њеној примјени у пракси у БиХ	постоји потенцијал унутар организације	полицијске академије							
2.1.5	Извршити обуку полицијских инструктора који ће радити обуку осталих полицијских службеника унутар свих полицијских агенција, при томе користећи стечена искуства из области маркетинга безбједности, трансакционе анализе, односа са јавношћу и др.	техничка помоћ, обука	полицијске академије							

	План provedбе РПЗ-а	потребни оквирни ресурси / алати (нпр. техничка помоћ, инфраструктура, опрема, законодавне промјене)	одговорност	распоред provedбе (мјесци)						
				0	6	12	18	24	36	
2.2.	Унаприједити употребу постојећих полицијских кадрова									
2.2.1	Осмислити и усвојити организацијске стандарде који промовишу принципе рада полиције у заједници	техничка помоћ од секретаријата	полицијске управе/ полицијске академије							
2.2.2	Анализирати и ускладити постојећа нормативна акта с јединственим организацијским стандардима и критеријумима	техничка помоћ од секретаријата и правна помоћ	полицијске управе							
2.2.3	Усагласити организацијске стандарде и проистекле промјене са акцентом на дефинисање послова вођења и координације пројекта	исто као горе	полицијске управе							
2.2.4	Развити моделе руковођења који ће промовисати и омогућити већи степен самоиницијативе, креативности, конкуренције и одговорности међу службеницима полиције	постоји потенцијал унутар организације	полицијске управе							
2.2.5	Идентификовати и промовисати успјешне иницијативе и приједлоге који унапређују сарадњу и повјерење између полиције и заједнице	постоји потенцијал унутар организације	тим за provedбу РПЗ							
2.3	Развити и провести механизме за надгледање и процјену који су усмјерени ка препознавању успјешне provedбе принципа рада полиције у заједници		тим за provedбу РПЗ							
2.3.1	Процијенити постојеће механизме за надгледање и оцјењивање, те идентификовати препреке provedби	техничка помоћ за ревизију кадровских потенцијала	тим за provedбу РПЗ							
2.3.2	На основу урађене процјене осмислити побољшане механизме надгледања и оцјењивања у свакој од полицијских области	исто као горе	тим за provedбу РПЗ							
2.3.3	Провести новоосмишљене механизме надгледања и оцјењивања у свакој од полицијских области	исто као горе	полицијске управе							
2.3.4	Извршити обуку кадрова који руководе пројектима и који су одговорни за provedбу Стратегије за рад полиције у заједници	техничка помоћ за израду интерних капацитета за провођење и управљање пројектима; обука; опрема, нпр. рачунари за руководиоце пројеката	полицијске академије							
3.1	Развити стандардизован приступ идентификацији и мобилизацији кључних субјеката у заједници									
3.1.1	Осмислити стандардизован приступ идентификовању кључних субјеката у заједници	постоји потенцијал унутар организације, уз подршку секретаријата	тим за provedбу РПЗ-а							
3.1.2	Обезбједити обуку службеника полиције о томе како провести стандардизован приступ у раду	постоји потенцијал унутар организације	полицијске академије							
3.1.3	Развити стандардизован приступ на анимирању и ангажовању битних субјеката у рјешавању проблема у заједници кроз форум о безбједности грађана и друге облике организовања грађана	постоји потенцијал унутар организације	тим за provedбу РПЗ-а							
3.2	Развити стандардизован механизам идентификације и рјешавања проблема везаних за безбједност путем партнерства са локалним заједницама									
3.2.1	Помоћи у изради пута за функционисање форума за безбједност заједнице, укључујући:	већ постоји потенцијал унутар организације, као резултат претходних пројеката	тим за provedбу РПЗ-а /полицијске академије							
	а.) договорене смјернице о томе како се кроз форуме за безбједност заједнице идентификују проблеми;	исто као горе	исто као горе							
	б.) договорене смјернице о томе како се одговорност за проблеме распоређује;	исто као горе	исто као горе							
	ц.) договорене административне процедуре (предсједавање састанцима, функција секретаријата, итд.).	исто као горе	исто као горе							

	План provedбе РПЗ-а	потребни оквирни ресурси / алати (нпр. техничка помоћ, инфраструктура, опрема, законодавне промјене)	одговорност	распоред provedбе (мјесечи)						
				0	6	12	18	24	36	
3.2.2.	Употребом методе управљања пројектима-пројект менаџмента (маркетинг безбједности, САРА и сл.), развити и провести механизме за рјешавање конкретних безбједносних проблема заједнице, уз пуно учешће и сарадњу одговарајућих актера	техничка помоћ за израду интерних капацитета за провођење и управљање пројектима; обука	исто као и горе							
3.3	Развити механизам који ће омогућити боље разумијевање и повјерење између полиције, заједнице и других релевантних субјеката									
3.3.1	Обезбједити присуство истих полицајаца у патролним рејонима и секторима гдје ће патролирати током дужег временског периода и радити проактивно на контакту и комуникацији са заједницом у циљу ефикасније provedбе концепта рада полиције у заједници	техничка помоћ за израду интерних капацитета	полицијске управе							
3.3.2	Идентификовати успешне начине побољшавања односа између полиције и заједнице, те израдити и доставити свим полицијским агенцијама студије случајева о овим методама	постоји потенцијал унутар организације	полицијске управе							
3.4	Развити и дистрибуисати образовне материјале о полицији и партнерствима са заједницом									
3.4.1	Израдити и дистрибуисати едукативне и друге материјале који промовишу партнерство и друге вриједности концепта рада полиције у заједници	постоји потенцијал унутар организације	тим за provedбу РПЗ-а /полицијске академије							
3.4.2	Израдити и дистрибуисати интерне информације о Стратегији за рад полиције у заједници	постоји потенцијал унутар организације	тим за provedбу РПЗ-а /полицијске управе							
3.4.3	Промовисати позитивну слику полиције у заједници путем повећавања сарадње са различитим институцијама унутар заједнице	постоји потенцијал унутар организације	полицијске управе							
4.1	Побољшати комуникацију између полиције и заједнице									
4.1.1.	Обука из трансакционе анализе (комуникација и управљање конфликтима) за све службенике полиције	техничка помоћ за израду интерних капацитета	тим за provedбу РПЗ-а /полицијске управе							
4.1.2	Унаприједити односе са јавношћу у свакој полицијској области, тако што ће се:	техничка помоћ, односи с јавношћу								
	а.) развити стратегија комуницирања	постоји потенцијал унутар организације, уз кориштење раније обучених лица које раде на изради наставног плана и програма	полицијске академије							
	б.) израдити планови и програми обуке у складу са извршеном анализом потреба	техничка помоћ; специјализовани тренери	полицијске академије							
	ц.) обавити обука гласноговорника и руководних службеника	опрема; рачунарске камере	полицијске управе							
	д.) обезбједити потребна опрема за унапређење квалитета размјене информација	постоји потенцијал унутар организације; да би до овога дошло потребно је направити измјене у правилнику	полицијске управе							
	е.) развити систем који ће повећати обим и проток информација у оквиру рада уреда за односе са јавношћу	техничка помоћ; специјализовани тренери	полицијске академије							
	ф.) унаприједити капацитете уреда за односе са јавношћу	техничка помоћ; специјализовани тренери	полицијске академије							
	г.) организовати медијске кампање у циљу промовисања партнерства и сарадње полиције и заједнице	техничка помоћ; специјализовани тренери	полицијске академије							

	План provedбе РПЗ-а	потребни оквирни ресурси / алати (нпр. техничка помоћ, инфраструктура, опрема, законодавне промјене)	одговорност	распоред provedбе (мјесец)						
				0	6	12	18	24	36	
4.2	Повећати судјеловање јавности у полицијским пословима									
4.2.1	Развити и провести моделе који ће обезбједити веће судјеловање грађана у активностима које полиција покреће у заједници	постоји потенцијал унутар организације, уз подршку секретаријата	полицијске управе							
4.2.2	Подржати успоставу форума за безбједност заједнице у полицијским областима гдје се оцјени да је то потребно	постоји потенцијал унутар организације	полицијске управе							
4.2.3	Успоставити начине комуницирања са грађанима у циљу рјешавања проблема који су изражени у заједници	постоји потенцијал унутар организације	полицијске управе							
4.3	Стандардизовати механизме за размјену информација између полиције и грађана									
4.3.1	Развити и провести стандарде за размјену информација и примање повратних информација од грађана и других институција изван полиције (невладине организације, јавне институције, итд.)	постоји потенцијал унутар организације, уз подршку секретаријата	тим за provedбу РПЗ-а /полицијске управе							
4.3.2	Успостава привремених полицијских канцеларија у подручјима од посебне важности за безбједност заједнице које се концентришу на безбједносне проблеме	постоји потенцијал унутар организације	полицијске управе							
4.3.3	Дефинисати стандарде просторија намјењених за пријем грађана	опрема за пријемне просторије, нпр. рачунари и намјештај	полицијске управе							
4.3.4	Извршити реконструкцију пријемних просторија које не задовољавају дефинисане критерије и стандарде	инфраструктура -реновирање пријемних просторија уз испуњавање минималних стандарда	полицијске управе							
4.3.5	Наставити и унаприједити provedбу пројекта „отворена врата“ користећи остварене резултате у овом сегменту дјеловања	постоји потенцијал унутар организације	тим за provedбу РПЗ-а							
4.3.6	Стандардизовати информације које се пружају грађанима	постоји потенцијал унутар организације	тим за provedбу РПЗ-а							
4.3.7	Унаприједити методе рада са жртвама криминала и пружање подршке таквим лицима	техничка помоћ за подршку жртвама; правда која обнавља; технике вођења разговора са жртвама	тим за provedбу РПЗ-а							

6. Приручник

Приручник са помоћним материјалима и приступима ће бити стављен на располагање у сврху пружања подршке провођењу Стратегије рада полиције у заједници. Материјали и приступи документовани у овом приручнику ће одражавати праксу која је успјешно развијена и примјењена у полицијским агенцијама у БиХ.

